№3 дәріс. COBIT стандартына сәйкес ат аудитін жүргізу: негізгі ұғымдар, стандарт құрылымы, мақсаттары, міндеттері, көрсеткіштері, аудит кезеңдері.

COBIT (Control Objectives for Information and Related Technologies «**Задачи управления для информационных и смежных технологий**») — **методология управления информационными технологиями**.

COBIT впервые выпущена в **1996 году**, принадлежит и разработана некоммерческой организацией **ISACA (Information Systems Audit and Control Association- Ассоциация аудита и контроля информационных систем)**. Представляет собой пакет открытых документов, около **40 международных и национальных стандартов и руководств в области управления IT, аудита IT-безопасности**, основанных на анализе и гармонизации существующих стандартов и ведущих практик в области управления IT.

COBIT (control Objectives for Information and Related Technologies "ақпараттық және сабақтас технологиялар үшін басқару міндеттері") — **ақпараттық технологияларды басқару әдіснамасы**.

COBIT алғаш рет 1996 жылы шығарылды, ISACA коммерциялық емес ұйымына **(Information Systems Audit and Control Association - Ақпараттық жүйелердің аудит және бақылау қауымдастығы)** тиесілі және әзірленген. Бұл ашық құжаттар пакеті, IT басқару саласындағы **40-қа жуық халықаралық және ұлттық стандарттар мен нұсқаулықтар**, IT-қауіпсіздік аудиті, қолданыстағы стандарттар мен IT басқару саласындағы жетекші тәжірибелерді талдау мен үйлестіруге негізделген.

COBIT — **стандарт**, определяющий набор универсальных задач управления ИТ, который предлагает **модель**, обеспечивающую взаимосвязь между **бизнес-целями и ИТ-процессами**.

COBIT- бұл **бизнес-мақсаттар** мен **IT-процестер** арасындағы **байланысты** қамтамасыз ететін **модель** ұсынатын әмбебап **АТ басқару** міндеттерінің жиынтығын анықтайтын **стандарт**.

В состав последней редакции **COBIT** входит **несколько книг**:

COBIT-тің соңғы редакциясының құрамына **бірнеше кітап** кіреді:

- **«Резюме для руководства»:**

- служит введением в **остальные разделы стандарта**,
- содержит общие **сведения о стандарте**,
- определяет **миссию COBIT** и понятие **Систем управления ИТ.**

- **"Басшылық үшін түйіндеме** (Резюме)**»:**
  - **стандарттың қалған бөлімдеріне** енгізу қызметін атқарады,
  - **стандарт** туралы жалпы **мәліметтерді** қамтиды,
  - **COBIT миссиясын** және **АТ басқару жүйелері** түсінігін анықтайды.

- **«Концептуальное ядро COBIT»** представляет собой:
  - набор основополагающих **принципов и понятий**,
  - **модель управления ИТ**, на базе которых строятся все положения стандарта.

- **"COBIT** концептуалды **өзегі** (ядро)" - бұл:
  - негізгі **принциптер** мен **түсініктердің** жиынтығы,
  - **АТ басқару моделі**, оның негізінде **стандарттың барлық ережелері** құрылады.

- **«Руководство по менеджменту»** позволяет реализовывать:

- более **эффективные стратегии управления ИТ,**
- устанавливать **контроль** над использованием **информационных ресурсов и соответствующими процессами**,
- осуществлять мониторинг,
- давать **сравнительную оценку достижения бизнес-целей**,
- оценивать **производительность** в рамках каждого **ИТ-процесса**.

- **"Менеджмент нұсқаулығы"** іске асыруға мүмкіндік береді:

- **АТ басқарудың тиімді стратегиялары**,
- **ақпараттық ресурстардың** пайдаланылуына және тиісті **процестерге бақылау** орнату,
- **мониторингті** жүзеге асыру,
-**бизнес-мақсаттарға қол жеткізуге салыстырмалы баға** беру,
- әрбір **АТ-процесс** аясында **өнімділікті бағалау**.

.

- **«Набор инструментов внедрения»** дает разъяснение:

- ключевых концепций,
- пошаговое описание,
- примеры успешного внедрения COBIT.

- **"Енгізу құралдарының жиынтығы"** түсініктеме береді:

- негізгі **тұжырымдамалар** (концепций),
- **қадамдық сипаттама**,
- **COBIT-ті сәтті енгізудің мысалдары**.

- **«Руководство по аудиту»** (Audit Guideline- одна из основных книг COBIT), **определяет**:
  - правила использования **концептуального ядра**,
  - основные **принципы управления COBIT при проведении ИТ-аудита**.
  - в **концептуальном ядре COBIT** описание, как производить проверку реализации каждого из 34 высокоуровневых ИТ-процессов и 318 детальных задач управления.

- **"Аудит жөніндегі нұсқаулық"** (Audit Guideline - COBIT-тің негізгі кітаптарының бірі) анықтайды:
  - **концептуалды өзегін** (ядра) қолдану ережелерін,
  - **АТ аудитін** жүргізу кезінде **COBIT басқарудың негізгі принциптерін**,
  - **COBIT концептуалды ядросында 34 жоғары деңгейлі АТ процестерінің** және **318 егжей-тегжейлі** (детальных) **міндеттерін басқарудың, әрқайсысының іске асырылуын,** қалай тексеруге болатындығының сипатталуын.

Это позволяет аудитору ИТ:
- **оценивать адекватность реализованной системы управления** требованиям **стандарта** и **бизнес-целям**,
- **формировать рекомендации** по ее улучшению.

Бұл **АТ аудиторына** мүмкіндік береді:
-іске асырылған **басқару жүйесінің стандарт** талаптарына және **бизнес-мақсаттарға** сәйкестігін бағалау,
- оны жақсарту бойынша **ұсыныстар қалыптастыру**.

Различные **формы проведения внешнего и внутреннего ИТ-аудита** включают:

- **обследования и обзоры безопасности ИС**,
- **сертификацию и аттестацию**,
- **технические экспертизы**,
- различные **формы контроля качества**.

Сыртқы және **ішкі АТ аудитін** жүргізудің әртүрлі формалары:

- **АЖ қауіпсіздігін** тексеру және шолу,
- **сертификаттау және аттестаттау**,
- **техникалық сараптамалар**,
- **сапаны бақылаудың әртүрлі формалары**.

Основная задача COBIT — определение основных принципов и общей структуры проведения ИТ-аудита, применимых к организациям и ИС.

COBITтің негізгі міндеті- ұйымдар мен АЖ-ге қолданылатын АТ аудитінің негізгі **принциптері** мен **жалпы құрылымын** анықтау.

Модели проведения ИТ-аудит.
АТ аудитін жүргізу модельдері.

Основной целью ИТ-аудита, согласно **COBIT**, является:

- предоставление руководству организации **обоснованных гарантий эффективного выполнения задач управления ИТ**.
- **улучшение состояния ИС**, характеризующегося уровнем ее **безопасности и эффективностью процессов управления ИТ**.
- **анализ текущего состояние** и при наличии существенных отклонений от норм производится **оценка результирующих рисков**,
- выдача **рекомендаций по поводу корректирующих действий**.

COBIT сәйкес **АТ аудитінің негізгі мақсаты**:

- ұйым басшылығына **АТ басқару міндеттерін** тиімді орындауға **негізделген кепілдіктер** (гарантий) беру.
- оның **қауіпсіздік** деңгейімен және **АТ басқару процестерінің тиімділігімен** сипатталатын **АЖ жағдайын** жақсарту.

- **ағымдағы жағдайдын талдау** және нормалардан елеулі ауытқулар (отклонений) болған кезде **нәтиже тәуекелдерін** (рисков) **бағалау** жүргізіледі,
- **түзету әрекеттері** туралы **ұсыныстар** беру.

Модели, которые применяются на практике при проведении **ИТ-аудита** в организациях на базе **COBIT**:

- **модель оценки механизмов управления - критерии аудита** определяются **стандартами и** другими **нормативными документами**.
- **модель анализа рисков- критерии аудита** формируются на основании **оценки рисков**.

COBIT негізіндегі ұйымдарда **АТ аудитін** жүргізу кезінде **практикада** қолданылатын **модельдер**:

- **басқару тетіктерін бағалау моделі - аудит критерийлері стандарттармен** және басқа да **нормативтік құжаттармен** анықталады.
- **тәуекелдерді талдау моделі - аудит критерийлері тәуекелдерді бағалау** негізінде қалыптасады.

Рассмотрим **COBIT** на примере, **рис. 1. Диаграмма процесса анализа рисков** (risk analysis framework - система анализа рисков).

COBIT мысалын қарастырайық, **сурет. 1. Тәуекелдерді талдау процесінің диаграммасы** (risk analysis framework - тәуекелдерді талдау жүйесі).

Анализ рисков (Risk Assessment) начинается:

1. Оценки ИТ ресурсов (Asset Valuation- оценка стоимости актива), необходимых для достижения бизнес целей. **ИТ ресурсы** включают в себя

технические, программные и прочие средства, необходимые для **получения, обработки и хранения информации**.
2. **Анализ уязвимостей** (Vulnerability Assessment) и **угроз** (Threat Assessment), препятствующих достижению бизнес-целей. **Вероятность угрозы, величина уязвимости** и размер возможного **ущерба** определяют **степень риска**, ассоциированного с возможностью осуществления данной **угрозы**.
3. **Выбор контрмер (Counter Measures)** и **оценка их эффективности (Control Evaluation)**, а также определяется **величина остаточных рисков** (Residual Risk).
4. **План действий** по **внедрению механизмов управления (Action Plan)**.

Тәуекелдерді талдау (Risk Assessment) басталады:
1. **АТ ресурстарын бағалау** (Asset Valuation-активтің құнын бағалау) бизнес мақсаттарға жету үшін қажет. **АТ ресурстарына ақпаратты алу, өңдеу** және **сақтау** үшін қажетті **техникалық, бағдарламалық және басқа құралдар** кіреді**.**
2. **Бизнес-мақсаттарға** қол жеткізуге кедергі келтіретін **осалдықтарды** (уязвимости) (Vulnerability Assessment) және **қауіптерді (угроз)** (Threat Assessment) **талдау**. **Қауіптің** ықтималдығы, **осалдық** мөлшері және ықтимал **залалдың** (ущерба) мөлшері, осы **қауіпті** жүзеге асыру мүмкіндігімен байланысты **тәуекел дәрежесін** анықтайды.
3. **Қарсы шараларды таңдау** (Counter Measures) және олардың **тиімділігін бағалау** (Control Evaluation), сондай-ақ **қалдық тәуекелдердің шамасы** (Residual Risk) анықталады.
4. **Басқару тетіктерін енгізу** жөніндегі **іс-қимыл жоспары** (Action Plan).

Уровни описания процедуры ИТ-аудита.
АТ-аудит рәсімін сипаттау деңгейлері.

Основные элементы COBIT:

- **концептуальное ядро COBIT- классификация ИТ-процессов**, **описание информационных критериев** и **ИТ-ресурсов**;
- Разделы **«Планирование и выработка стратегии аудита»** и **«Обобщенная схема руководства по аудиту»** - изложены общие **требования к процедуре аудита ИТ-процессов**;
- **«Общие замечания относительно оценки процессов управления»- общие принципы управления.**

- **«Детальные инструкции по аудиту конкретных ИТ-процессов» - аудитор дополняет и конкретизирует** с целью осуществить их **соответствие с конкретными условиями проведения аудита** и **особенностями** исследуемой **ИС.**
- **«Руководство по аудиту»** - содержит **детальные инструкции** для каждого из **34 ИТ-процессов**.

COBIT негізгі элементтері:

- **COBIT концептуалды өзегі- АТ процестерінің жіктелуі, ақпараттық өлшемдер** мен **АТ ресурстарының сипаттамасы;**
- **"Аудит стратегиясын жоспарлау және әзірлеу"** және **"аудит жөніндегі басшылықтың жалпыланған схемасы" бөлімдері- АТ-үдерістерінің аудит рәсіміне** қойылатын жалпы **талаптар** баяндалған;
- **"Басқару процестерін бағалауға қатысты жалпы ескертулер" - басқарудың жалпы принциптері.**
- **"Нақты АТ-үдерістерінің аудиті жөніндегі егжей - тегжейлі нұсқаулықтар" - аудитор олардың аудитті жүргізудің нақты шарттарына** және зерттелетін **АЖ ерекшеліктеріне сәйкестігін** жүзеге асыру мақсатында **толықтырады** және **нақтылайды.**
- **"Аудит жөніндегі нұсқаулық" -34 АТ процесінің** әрқайсысына арналған **егжей-тегжейлі нұсқаулықтан** тұрады**.**

Вывод:

1. Не все **задачи управления**, описанные в **COBIT**, применимы в каждой конкретной ситуации. Определение **актуальных задач управления** производится исходя из **текущих потребностей организации на основе анализа рисков.**

Қорытынды:

1. COBIT-те сипатталған барлық **басқару міндеттері** әр нақты жағдайда қолданыла бермейді. **Баскарудын өзекті міндеттерін** анықтау **тәуекелдерді** (анализа) **талдау негізінде ұйымның ағымдағы қажеттіліктері негізінде** жүзеге асырылады**.**

2. **«Руководство по аудиту» -** это **инструкции и требования** для использования в **качестве вспомогательных средств и методологической основы** при разработке конкретных программ проведения **ИТ-аудита**. **Аудиторы** часто используют **конкретные методики**.

2. **"Аудит жөніндегі нұсқаулық"** -бұл **АТ аудитін** жүргізудің нақты бағдарламаларын әзірлеу кезінде **көмекші құралдар және әдіснамалық** негіз ретінде пайдалануға арналған **нұсқаулықтар мен талаптар**. Аудиторлар көбінесе нақты әдістерді қолданады.

Для **планирования аудита** необходимы:

- ✓ **критерии и требования**, **специфичные для данной отрасли**;
- ✓ **отраслевые и промышленные стандарты**;
- ✓ особенности используемых **программно-аппаратных платформ**;
- ✓ конкретные **механизмы управления**, используемые в организации.
- ✓

Аудитті жоспарлау үшін:

- ✓ осы салаға тән **өлшемдер мен талаптар**;
- ✓ **салалық және өнеркәсіптік стандарттар**;
- ✓ қолданылатын **бағдарламалық-аппараттық платформалардың** ерекшеліктері;
- ✓ ұйымда қолданылатын нақты **басқару механизмдері**.

Критерии оценки процессов управления ИТ

Основное в COBIT - аудит системы управления ИТ:

- **организационный и процедурный** уровни **управления ИТ-процессами**;

программно-технические аспекты не входят в этот стандарт.

- **стратегия проведения ИТ-аудита**:
  - распределение ответственности,
  - стандарты управления,
  - управление информационными потоками между субъектами и объектами управления.

АТ басқару процестерін бағалау критерийлері

Негізгі **COBIT- АТ басқару жүйесінің аудиті**:

- **АТ процестерін басқарудың ұйымдастырушылық және процедуралық** деңгейлері;

бағдарламалық-техникалық аспектілер осы стандартқа кірмейді.

- **АТ аудитін жүргізу стратегиясы**:

- жауапкершілікті бөлу,
- басқару стандарттары,
- басқару субъектілері мен объектілері арасындағы ақпараттық ағындарды басқару.

В **COBIT процесс управления** подразделяется на **четыре этапа**:

1. Определяется **стандарт оценки эффективности ИТ-процесса**.
2. Анализируется **состояние ИТ-процесса** путем получения субъектом управления (ИТ-менеджер) информации от объекта управления (ИТ-процесс).
3. **Информация** о **состоянии ИТ-процесса** сравнивается с требованиями **стандарта**.
4. В случае выявления **несоответствия ИТ-процесса требованиям стандарта**, **субъект управления** предпринимает **корректирующие действия,** путем передачи соответствующей **управляющей информации ИТ-процессу** (**рис. 2**).

COBIT-те басқару процесі төрт кезеңге бөлінеді:

1. **АТ процесінің тиімділігін бағалау стандарты** анықталады.
2. **Басқару субъектісі** (АТ менеджері) **басқару объектісінен** (АТ процесі) **ақпарат** алу арқылы **АТ процесінің жай-күйі** (состояние) талданады.
3. **АТ процесінің жай-күйі** туралы **ақпарат стандарт** талаптарымен салыстырылады.
4. **АТ процесінің стандарт талаптарына сәйкессіздігі** анықталған жағдайда, **басқару субъектісі АТ-процесіне** тиісті **басқару ақпаратын** беру арқылы **түзету әрекеттерін** қабылдайды (**2 сур**.).

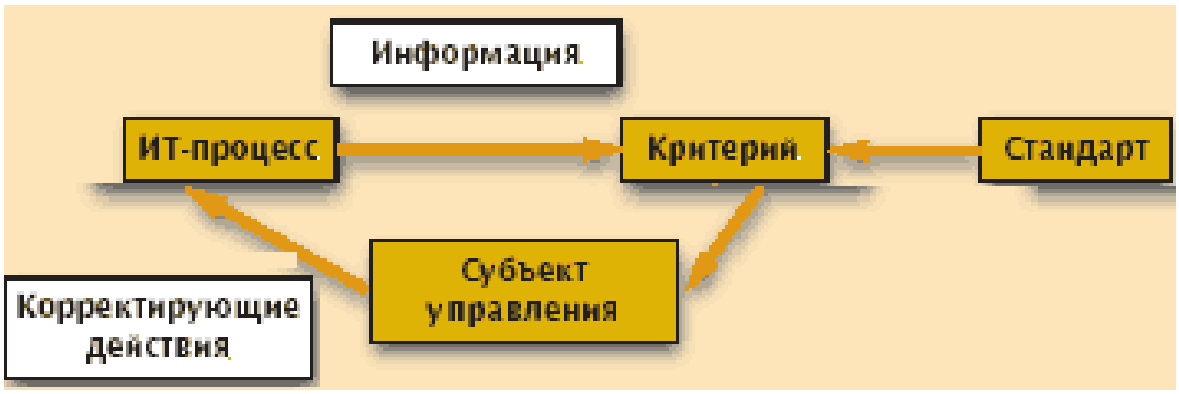

Рис. 2. Управление ИТ-процессами

Сур. 2. АТ-процестерді басқару

Основные критерии оценки механизмов управления.
Басқару тетіктерін бағалаудың негізгі критерийлері.

- **Распределение ответственности и подотчетность**.

Ответственность и подотчетность каждого **должностного лица за бизнес-процессы**, чтобы **модель управления** работала- **обмен управляющей информациии и корректирующих действий**.

Басқару тетіктері (механизмов) **бағалаудың негізгі критериялары.**

- **Жауапкершілікті бөлу** және **есеп беру**.

Басқару моделі жұмыс істеуі үшін әр **лауазымды тұлғаның** (должностного лица) **бизнес-процестер** үшін жауапкершілігі мен есептілігі - **басқарушы ақпарат** пен **түзету іс-қимылдарымен алмасу**.

- **Стандарты и допустимые отклонения**.

- ✓ **Стандарты оценки эффективности ИТ-процессов**: от **высокоуровневых планов и стратегий** до **ключевых индикаторов производительности и критическими факторами успеха**.
- ✓ **Стандарты**, четко **документированные**, поддерживаемые в **актуальном состояни**и и **доступные** для всех сотрудников организации **— важный критерий эффективности системы управления ИТ.**
- ✓ Для каждого ИТ-процесса должны быть четко определены **допустимые отклонения** от **требований стандарта**.

- **Стандарттар** және рұқсат етілген **ауытқулар**.

- ✓ **АТ- процестердің тиімділігін бағалау стандарттары**: **жоғары деңгейлі жоспарлар** мен **стратегиялардан** бастап **негізгі өнімділік индикаторларына** және **сәттіліктің маңызды факторларына** дейін.
- ✓ Нақты **құжатталған, жаңартылған** және ұйымның барлық қызметкерлері үшін **қол жетімді стандарттар АТ басқару жүйесінің тиімділігінің маңызды критерийі** болып табылады.

- ✓ Әрбір **АТ процесі** үшін **стандарт талаптарынан рұқсат етілген ауытқулар** нақты анықталуы керек.

- **Информационные критерии**.

  В **COBIT** определяется **семь информационных критериев**:
  1. Эффективность управляющей информации- основа функционирования **системы управления ИТ-процессами - базовый информационный критерий:**
  - актуальность,
  - своевременность,
  - пригодность,
  - целостность.

  2. продуктивность,
  3. конфиденциальность,
  4. целостность,
  5. доступность,
  6. соответствие,
  7. надежность.

- **Ақпараттық критериялар.**

  COBIT-те **жеті ақпараттық критерийлар** анықталады:
  1. **Басқару ақпаратының тиімділігі - АТ процестерін басқару жүйесінің** жұмыс істеуінің негізі - **негізгі ақпараттық критерийі**:
  - өзектілігі,
  - уақтылығы,
  - жарамдылық,
  - тұтастық.

  2. өнімділік,
  3. құпиялылық,
  4. тұтастық,
  5. қол жетімділік,
  6. сәйкестік,
  7. сенімділік.

Основные этапы ИТ-аудита.

При составлении **планов и выработке стратегии аудита** проводится анализ **данных**:

- **структура бизнес-процессов**;
- **платформы и структура ИС**, поддерживающих **бизнес-процессы**;
- **структура ролей и распределения ответственности**, включая **аутсорсинг**;
- **бизнес-риски и бизнес-стратегия**.

АТ-аудиттің негізгі кезеңдері.

Жоспарларды жасау және **аудит стратегиясын** әзірлеу кезінде **деректерге** талдау жүргізіледі**:**

- **бизнес-процестердің құрылымы;**
- **бизнес-процестерді** қолдайтын **АЖ платформалары** мен **құрылымы;**
- **рөлдердің құрылымы** және **жауапкершілікті бөлу,** соның ішінде **аутсорсинг;**
- **бизнес-тәуекелдер және бизнес-стратегия.**

План аудита должен определять совокупность оцениваемых:

- ИТ-процессов,
- ИТ-ресурсов,
- информационных критериев,
- последовательность шагов по сбору и анализу информации аудита и проведению необходимых тестов.

Аудит жоспары бағаланатындардың жиынтығын айқындауға тиіс.:

- АТ-процестер,

- АТ-ресурстар,

- ақпараттық өлшемдер,

- аудит ақпаратын жинау және талдау және қажетті тесттерді жүргізу бойынша қадамдар тізбегі.

На этапе планирования ИТ-аудита:

- **определяются информационные критерии**, наиболее значимые для существующих **бизнес-процессов**;
- **идентифицируются ИТ-риски**;
- **оценивается общий уровень контроля** рассматриваемых бизнес-процессов.
- **принимаются во внимание** существующие **механизмы управления,** последние **изменения в бизнесе** и **ИТ-окружении**, **зарегистрированные инциденты** и результаты **предыдущих аудиторских проверок.**

АТ аудитін жоспарлау кезеңінде:

- қолданыстағы бизнес-процестер үшін маңызды ақпараттық критерийлерді анықтайды;
- АТ-тәуекелдер анықталады;
- қаралып отырған бизнес-процестерді бақылаудың жалпы деңгейін бағалайды.
- қолданыстағы басқару тетіктері, бизнестегі және ат-ортадағы соңғы өзгерістер, тіркелген оқыс оқиғалар және алдыңғы тексерулердің нәтижелері назарға алынады.

На основе полученной **информации** осуществляется выбор соответствующих **ИТ-процессов** и связанных с ними **ИТ-ресурсов**, служащих **объектом исследования**.

Алынған **ақпарат** негізінде **зерттеу объектісі** болып табылатын тиісті **АТ-процестерді** және олармен байланысты **АТ-ресурстарды** таңдау жүзеге асырылады.

После разработки **плана и стратегии проведения ИТ-аудита** выполняется **процедура аудита**, на описании которой в основном и сосредоточено **«Руководство по аудиту».**

АТ аудитін жүргізу **жоспары** мен **стратегиясын** әзірлегеннен кейін **аудит рәсімі** орындалады, оның сипаттамасында негізінен **"аудит жөніндегі Нұсқаулық"**шоғырланған.

Процедура аудита включает в себя **четыре этапа**:

1. идентификация и документирование (сбор и первичный анализ информации);

2. оценка механизмов управления;

3. тест соответствия;

4. детальное тестирование.

Аудит процедурасы төрт кезеңнен тұрады:

1. сәйкестендіру және құжаттау (ақпаратты жинау және бастапқы талдау);

2. басқару тетіктерін бағалау;

3. сәйкестік сынағы;

4. егжей-тегжейлі сынақ жүргізу.

1. На этапе идентификации и документирования проводится документирование процедур и идентификация существующих механизмов управления путем интервьюирования руководства и сотрудников организации с целью выяснения следующих вопросов:

- требования бизнеса и ассоциированные с ними риски;
- организационная структура;
- распределение ролей и ответственности;
- политики и процедуры;
- требования нормативной базы;
- существующие механизмы управления;
- существующая отчетность.

1. Сәйкестендіру және құжаттау кезеңінде ұйымның басшылығы мен қызметкерлеріне келесі мәселелерді анықтау мақсатында, сұхбаттасу арқылы рәсімдерді құжаттау және қолданыстағы басқару тетіктерін сәйкестендіру жүргізіледі:

- бизнес талаптары және олармен байланысты тәуекелдер;
- ұйымдастыру құрылымы;

- рөлдер мен жауапкершілікті бөлу;
- саясаттар мен рәсімдер;
- нормативтік базаның талаптары;
- қолданыстағы басқару тетіктері;
- қолданыстағы есептілік.

2. **На этапе оценки механизмов управления** производится:

- **оценка эффективности существующих механизмов управления** при выполнении задач управления,
- их **целесообразность и пригодность** сравнивается с установленными критериями, промышленными стандартами и критическими факторами успеха.

При помощи **методов экспертных оценок** определяется, для каких **механизмов управления** на следующем этапе должно быть **протестировано** соответствие установленным процедурам.

Результаты:

- существующие **ИТ-процессы документированы**,
- **ответственность и подотчетность** четко определены,
- предусмотрены **компенсирующие механизмы управления.**

2. Басқару механизмдерін бағалау кезеңінде:

- басқару міндеттерін орындау кезінде **қолданыстағы басқару тетіктерінің тиімділігін бағалау**,
- олардың **орындылығы** мен **жарамдылығы** белгіленген критерийлермен, өнеркәсіптік стандарттармен және сәттіліктің маңызды факторларымен салыстырылады.

Сараптамалық бағалау әдістерінің көмегімен келесі кезеңде қандай басқару тетіктері үшін белгіленген рәсімдерге сәйкестігі **тексерілуі** тиіс екендігі анықталады.

Нәтижелері:

- қолданыстағы **АТ-процестер құжатталған**,

- **жауапкершілік пен есептілік** нақты белгіленген,

- өтемдік **басқару тетіктері** қарастырылған.

3. Тест соответствия - этап аудита, задачей которого является получение гарантий пригодности существующих механизмов управления для решения задач управления.

Проверка осуществляется путем получения **прямых и косвенных свидетельств** надлежащего выполнения установленных процедур управления за оцениваемый период.

На этом **этапе**:

- выполняется **ограниченное исследование адекватности результатов процессов управления**,
- определяется уровень **детального тестирования**,
- **объем дополнительной работы**, необходимой для получения гарантий адекватности ИТ-процесса.

3. Сәйкестік тесті- аудиттің кезеңі, оның міндеті басқару мәселелерін шешу үшін **қолданыстағы басқару тетіктерінің жарамдылығына кепілдік** алу болып табылады.

Тексеру бағаланатын кезең үшін басқарудың белгіленген рәсімдерін тиісінше орындаудың **тікелей** және **жанама куәліктерін** алу жолымен жүзеге асырылады.

Бұл **кезеңде:**

- басқару процестерінің нәтижелерінің барабарлығын шектеулі зерттеу жүргізіледі,

- егжей-тегжейлі сынақ жүргізу деңгейі анықталады,

-АТ-процесінің барабарлығына кепілдік алу үшін **қажетті қосымша жұмыс көлемі**.

4. **Детальный тест - заключительный этап аудита**, целью которого является оценка и обоснование рисков невыполнения задач управления путем использования аналитических методов и экспертных оценок.

Конечная цель — побудить руководство к выполнению корректирующих действий для улучшения состояния **системы управления ИТ**.

Результаты:

- **документирование недостатков механизмов управления, угроз и уязвимостей**, являющихся следствием этих недостатков,
- **реальных и потенциальных последствий реализации угроз** путем причинно-следственного анализа и проведения сравнительного тестирования.

4. **Егжей - тегжейлі сынағы** -аудиттің соңғы кезеңі, оның мақсаты аналитикалық әдістер мен сараптамалық бағалауды қолдану арқылы басқару міндеттерін орындамау тәуекелдерін бағалау және негіздеу болып табылады.

Соңғы мақсат — басшылықты АТ басқару жүйесінің жағдайын жақсарту үшін түзету әрекеттерін жасауға ынталандыру.

Нәтижелері:

- осы кемшіліктердің салдары болып табылатын басқару тетіктерінің кемшіліктерін, қауіптер мен осалдықтарды құжаттау,

-себеп-салдарлық талдау және салыстырмалы сынақ жүргізу арқылы қатерлерді іске асырудың нақты және ықтимал салдарлары.